

مسئولين محترم بگويم كه هر مقداري كه تلاش مي‌كنند، كار مي‌كنند، آن را بايد دو برابر بكنند، آن را بايد مضاعف كنند. ما امكانات زيادي داريم؛ وجود اين توژم در كشور غير منطقي است؛ سقوط ارزش پول ملي به اين اندازه غير منطقي است؛ بايد اينها اصلاح بشود، و به اميد خدا اصلاح خواهد شد.

۱۴۰۴/۱۱/۲۸

انتخابات ميان دوره‌اي؛ كابوس بعدي ترامپ

▼ گزارش روز

شكست سنگين و بي‌سابقه دونالد ترامپ در تقابل با ايران، حالا دارد به بزرگ‌ترين كابوس حزب جمهوري خواه تبديل مي‌شود. آنچه پيش از اين، حمايت قاطع رأی‌دهندگان سنتي از رئيس جمهور آمريكا بود، اين روزها جاي خود را به سرخوردگي و رويگرداني داده است. گروهی كه زمانی ترامپ را بر صندلي كاخ سفيد نشاند، يعني سفيدپوستان بدون مدرک دانشگاهي، حالا يكي پس از ديگري از او دور مي‌شوند. نظرسنجي تازه شبكه سي‌ان‌ان نشان مي‌دهد محبوبيت ترامپ در ميان اين قشر، از ۶۳ درصد به ۴۹ درصد سقوط کرده است.

دليل اين ريزش آراء را بايد در جيب رأی‌دهندگان جستجو كرد. بيش از نيمي از اين گروه جمعيتي معتقدند سياست‌هاي ترامپ اوضاع اقتصادي را بدتر از قبل کرده است. از هر سه نفر، دو نفر مي‌گويند جنگ با ايران روي كيفيت زندگي شان سايه انداخته و از ناتواني او در كنترل پيامدهاي مالي اين جنگ، به شدت ناراضي هستند. اين يعني نسخه‌اي كه ترامپ براي پيروي در جنگ پيچيد، حالا دارد در ماندگي اقتصادي را براي مردمش به ارمغان مي‌آورد.

ترامپ در دو ماه گذشته، هر روز با پست‌هاي پر شمار در شبكه ايكس، سعي كرد روايت دلخواهش از نبرد با ايران را به خورد افكار عمومي بدهد. اما نتيجه معكوس داد. نه رأی‌دهندگان بي‌طرف كه به حزب خاصي تعهد ندارند، اين روايت‌ها را باور كردند و نه حتي طرفداران قديمي و سرسختش ديگر حرف‌هايش را قبول دارند. نظرسنجي‌هاي پيايي در رسانه‌هاي معتبر آمريكا، فضاي سياسي را براي جمهوري خواهان چنان تنگ کرده كه نفس كشيدن هم برايشان سخت شده است.

واقعييت تلخ براي كاخ سفيد اين است كه دونالد ترامپ در جنگي كه خودش آغاز كرد، به بن‌بست كامل رسيده. حالا هر تصميمي كه بگيرد، چه توافق باشد چه ادامه درگيري، هزينه‌هاي جبران‌ناپذيري براي آينده سياسي‌اش و حزبش به دنبال خواهد داشت. ترامپ چنان از شكست در جنگ رمضان و روزهاي پرتالهاب پس از آن شوكه شده كه هنوز نتوانسته اين واقعييت را هضم كند. در همين حال، رهبران حزب جمهوري خواه هر روز با هشدارهاي فوري به كاخ سفيد، از ريزش بي‌سابقه آراي خود مي‌گويند. شايد ديگر براي نجات ترامپ از باتلاقي كه خودش حفر کرده، راهي باقي نمانده و دير شده است.

[عبدالحسين آزاد]

▼ خبر ویژه

بن‌بست داخلي در سرزمين‌هاي اشغالي

رژيم صهيوني در شرايطي كه اقتصاد آن با كسري بودجه سنگيني دست و پنجه نرم مي‌كند، قانون جديدي براي اعطاي معافيت‌هاي مالياتي به ده‌ها شهرک غيرقانوني در کرانه باختری تصويب كرد. اين قانون كه با ۳۲ رأی موافق در برابر ۲۳ رأی مخالف به تصويب رسيد، سالانه ۱۳۰ ميليون شكل (حدود ۳۵ ميليون دلار) هزينه براي خزانه رژيم خواهد داشت. بزائل اسموتريچ، وزير دارايي رژيم، هدف نهايي از اين قانون را «افزايش شمار شهرک‌نشينان کرانه باختری به يك ميليون نفر» اعلام کرده است. اين در حالي است كه بيش از ۷۰۰ هزار شهرک‌نشين در کرانه باختری و بيت المقدس شرقي ساکن هستند. انتقادات داخلي از اين قانون به دليل زمان تصويب آن است؛ برآوردهاي رسمي وزارت دارايي رژيم صهيوني نشان مي‌دهد كه تاکنون حدود ۱۱،۵ ميليارد دلار صرف هزينه‌هاي مستقيم و غيرمستقيم جنگ شده و كسري بودجه سر به فلک كشيده است. نمايندگان اپوزيسيون، اسموتريچ را متهم مي‌كنند كه «به جاي رسيدگي به بحران شمال كه ماه‌ها زير آتش حزب‌الله بوده، پول مردم را به جيب رأی‌دهندگان خود در شهرک‌هاي کرانه باختری مي‌ريزد.» نتانياهو سعي كرد با اعلام يك بسته كمكي ۴،۵ ميليارد دلاری براي شمال، آتش انتقادات را خاموش كند، اما رهبران محلي مي‌گويند «بخش عمده اين پول هنوز در وزارت دارايي خاك مي‌خورد.» «هيئت مقاومت در برابر ديوار و شهرک‌سازي» فلسطين نيز اين قانون را «حلقه جديدي از مشوق‌ها براي تعميق پروژه شهرک‌سازي» خوانده است. تحليلگران صهيونيست معتقدند تصويب چنين قانوني در اوج بحران اقتصادي، ورشكستگي مالي و فروپاشي داخلي را تسريع مي‌بخشد.

▼ حرف روز شش نکته از آخرين گزارش نهاد «PGSA»

در هفته اي كه گذشت، نهاد مديريت آبراه خليج فارس، آماري را از كشتي‌هاي عبوري از تنگه هرمز منتشر كرد. گزارش نهاد (PGSA) درباره تردد كشتي‌ها در تنگه هرمز، تصويري جديد از معادلات منطقه‌اي و جايگاه ايران در تحولات جنگ ارائه مي‌كند. نخست اينكه ايران از حالت تهديد به بستن تنگه، خارج و وارد فاز مديريت عملياتي و نهادي شده است. ثبت درخواست رسمي بيش از ۳۰۰ كشتي غيرايراني براي دريافت مجوز عبور، نقطه عطفي است كه نشان مي‌دهد، شركت‌ها، چارچوب ايران را پذيرفته‌اند. حتي اگر دولت‌هايشان رسماً آن را نپذيرفته باشند.

دوم اينكه گزارش نشان مي‌دهد بالاترين سهم مربوط به نفتكش‌هاست. اين يعني شريان اصلي انرژي جهان (كه قلب اقتصاد آمريكا و اروپاست) براي تردد، نيازمند هماهنگي با ايران شده است. حضور شناورهاي فله‌بر (۲۷٪)، كانتينربر (۱۱٪) و LNG بر (۸٪) نشان مي‌دهد كه اين مديريت تنها محدود به نفت نيست و تمام زنجيره تأمين كالاهاي اساسي و تجاري جهان را در بر مي‌گيرد. اين موضوع نشان مي‌دهد كه بخش مهمي از جريان تجارت جهان براي عبور از اين آبراه ناچار به هماهنگي با سازوكارهاي جديد شده اند. سوم، ۷۷٪ خروجي به سمت آسيا (چين و هند) بوده است. مقصد عمده ورودی‌ها نيز امارات متحده عربي مي‌باشد. امارات كه نقطه مقابل ايران در جنگ است، اکنون براي واردات کالا ناچار است با ايران هماهنگ شود. چهارم، براساس اين آمار، تمام كشورهاي شوراي همكاري خليج فارس (به جز بحرين كه احتمالاً از طريق ديگران عبور مي‌كند) رسماً يا غيررسمي تن به هماهنگي با ايران داده‌اند. حتي كشورهائي كه در سال‌هاي گذشته براي کاهش وابستگي خود به تنگه سرمايه‌گذاري کرده بودند، همچنان در اين مسير حضور دارند. اين نشان مي‌دهد كه راهبرد نظم جديد ايران در منطقه در حال تثبيت است. پنجم، اگر مرحله نخست برهم زدن نظم گذشته و محدودسازي عبور شناورهاي متخاصم به دليل جنگ تحميلي امريكا بود، اکنون مرحله دوم يعني نهادينه‌سازي نظم جديد در حال شكل‌گيري است. ايجاد ساختار مديريتي مشخص و استقبال گسترده از آن، نشان مي‌دهد كه ايران توانسته است نقش خود را در اين آبراه راهبردي تثبيت كند. اين تحولات از منظر اقتصادي نيز حاوي پيام‌هاي اميدواركننده است. شكل‌گيري اين درك در ميان فعالان اقتصادي كه امنيت و مديريت تنگه از ثبات و تداوم برخوردار است، باعث تعديل انتظارات تورمي مي‌شود. در مجموع ايران راه خود را رفته است. از تهديد گذشته و به مديريت رسیده است. هر كشوري كه خواهان ثبات انرژي و امنيت تجارت است، بايد با نظم جديد هماهنگ شود. از طرفي كشورهاي حاشيه خليج فارس بايد بدانند كه اين پهنه آبي براي همه ماست. امنيت و رفاه منطقه با احترام متقابل و همكاري تأمين مي‌شود، نه با تحريم و تهديد.

[علي محمدي]

ایران مغز متفکر هوایی آمریکا را از کار انداخت

مجله نیروی هوایی و فضایی آمریکا به نقل از مقام‌های ارشد آمریکایی گزارش داد که ایران در هفته‌های ابتدایی جنگ، «مرکز عملیات ترکیبی هوایی» (CAOC) در پایگاه هوایی العدید قطر را هدف حملات مستقیم موشکی قرار داد و آن را به کلی از کار انداخت. این مرکز که بیش از ۲۰ سال به عنوان «مغز متفکر» و مرکز فرماندهی تمام عملیات‌های هوایی آمریکا در خاورمیانه شناخته می‌شد، وظیفه هدایت و هماهنگی عملیات‌های هوایی ائتلاف تحت رهبری آمریکا در منطقه‌ای به وسعت ۲۱ کشور را بر عهده داشت. بر اساس این گزارش، «اصابت چندین فروند موشک ایرانی خسارت‌های سنگینی به ساختمان‌ها و تجهیزات وارد کرد و مرکز را عملاً غیرقابل استفاده ساخت.» مجله نیروی هوایی آمریکا نوشت: «نزدیکی این مرکز به خاک ایران و خسارت‌های وارده، بحث‌هایی را در پنتاگون درباره ضرورت بازسازی آن در قطر ایجاد کرده است. حملات ایران باعث شده مقامات پنتاگون بر این باور باشند که حضور آمریکا در خاورمیانه در آینده بسیار متفاوت خواهد بود.» ژول هرست سوم، سرپرست اداره حسابرسی وزارت جنگ آمریکا، ماه گذشته به کمیته فرعی تخصیص بودجه دفاعی سنا گفت: «ما نمی‌دانیم وضعیت آینده ما چگونه خواهد بود و نمی‌دانیم چگونه آن پایگاه‌ها بازسازی خواهند شد.» این گزارش در حالی منتشر می‌شود که پیش از این رسانه‌های افشاگر از تلاش دولت آمریکا برای سانسور تلفات و خسارت‌های جنگ خبر داده بودند.

ایران، چین و روسیه الگوی جدید توسعه را رقم زدند

ریچارد ولف و مایکل هادسون، دو نظریه‌پرداز اقتصادی برجسته آمریکایی، در مصاحبه‌ای مفصل تأکید کردند که تسلط ایران بر تنگه هرمز «مهم‌ترین نشانه تغییر موازنه قدرت در مقیاس جهانی است و کسی که جریان انرژی را کنترل کند، در آینده جهان را کنترل خواهد کرد.» ولف گفت: «آمریکا و متحدانش نمی‌خواهند ببینند که جهان وارد مرحله‌ای جدید شده و قدرت دیگر به صورت انحصاری در اختیار غرب نیست. ایران امروز در چارچوب همکاری با روسیه، چین و بریکس عمل می‌کند و کنترل تنگه هرمز به نمادی از گذار از نظم تک‌قطبی آمریکامحور به نظمی چندقطبی تبدیل شده است.» هادسون نیز با اشاره به کنترل جریان انرژی به عنوان جوهره سیاست خارجی آمریکا گفت: «ایران با ایجاد توانایی اعمال نفوذ بر مهم‌ترین شریان انرژی جهان، عملاً توان آمریکا را برای استفاده از نفت به عنوان ابزار فشار ژئوپلیتیکی محدود کرده است. بحران کنونی بر سر این پرسش بنیادی است که چه کسی بر جریان انرژی جهانی تسلط خواهد داشت.» این دو اقتصاددان با انتقاد از «منطق امپراتوری» آمریکا تصریح کردند که نتیجه این بحران «بیش از آنکه پشت میز مذاکره تعیین شود، در میدان قدرت و میزان توان طرفین برای تحمیل اراده خود مشخص خواهد شد.» هادسون برای توصیف رفتار آمریکا در نظام بین‌الملل از اصطلاح «ژئوپاتولوژی» استفاده کرد و گفت: «سیاست خارجی آمریکا بر مبنای کنترل و وابسته‌سازی دیگران تعریف شده است.» ولف نیز با اشاره به موفقیت چین، روسیه و ایران تأکید کرد که «توسعه مستقل و خارج از بلوک قدرت غرب ممکن است.»

«حمایت قاطع» اعضای شانگهای از ایران

اسکندر مؤمنی، وزیر کشور، با اشاره به برگزاری اجلاس وزرای کشور سازمان همکاری شانگهای در بیشکک گفت: «همه کشورهای عضو به‌ویژه چین و روسیه، حمایت قاطع خود از جمهوری اسلامی ایران در برابر تجاوز رژیم صهیونیستی و آمریکا را اعلام و مواضع خوبی در این زمینه اتخاذ کردند.» مؤمنی که برای شرکت در این اجلاس به قرقیزستان سفر کرده بود، افزود: «در اجلاس اصلی، مواضع جمهوری اسلامی ایران در مورد مسائل منطقه‌ای و همچنین تجاوز رژیم صهیونیستی و آمریکا به کشورمان به شکل قاطع مطرح و تشریح شد.» وی با اشاره به دیدار وزرای عضو با رئیس‌جمهور قرقیزستان گفت: «بحث‌های خوبی در مورد مسائل امنیتی و منطقه‌ای مطرح شد و ما مخالفت ایران با یکجانبه‌گرایی را ابراز و بر همکاری‌های منطقه‌ای تأکید کردیم.» وزیر کشور همچنین از صدور «بیانیه خوبی» در پایان این نشست خبر داد که بر همکاری‌های امنیتی، انتظامی و موضوعاتی مانند مبارزه با مواد مخدر و تروریسم متمرکز بوده است. اجلاس وزرای کشور عضو سازمان همکاری شانگهای با حضور ده کشور عضو از جمله چین، روسیه، هند و ایران در شهر بیشکک برگزار شد.

◀ روابط عمومی سپاه در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «به دنبال تجاوز ارتش کودک‌کش و تروریستی آمریکا به سیریک و جزیره قشم، پایگاه‌های دشمن در منطقه مورد اصابت موشک‌های هوافضا قرار گرفتند.» در این اطلاعیه آمده است: «در پاسخ به تجاوز ارتش آمریکا بلافاصله دو پایگاه هوایی آمریکا در کویت به نام‌های علی‌السالم و تأسیسات مهم باقی‌مانده در ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا در بحرین هدف آتش موشک‌های بالستیک نیروی هوافضا سپاه واقع شدند.» سپاه همچنین هشدار داد: «به دشمن متجاوز و کودک‌کش اخطار می‌کنیم در صورت تکرار این شرارت‌ها به پاسخ محدود اکتفا نخواهد شد. مسئول عواقب بسته شدن کامل تنگه هرمز به روی خروج نفت و گاز شما خواهید بود.»

◀ سردار حسن حسن‌زاده، فرمانده سپاه محمد رسول‌الله تهران بزرگ، با تأکید بر توانمندی‌های جدید نیروهای مسلح گفت: «دشمن می‌داند در هر مقطعی که با ما درگیر شده، ظرفیت‌ها و برگ‌های برنده‌ای را از ما دیده که پیش از آن با آنها روبه‌رو نبوده است.» وی با اشاره به شکست دشمن افزود: «ترامپ و آمریکایی‌ها از روز دهم جنگ شکست خوردند و اینکه بعضی تغییرات در مواضع را مشاهده می‌کنید، به این دلیل است که دشمن حقیقتاً شکست خورده است.» سردار حسن‌زاده تأکید کرد: «ما این قول را به مردم می‌دهیم که آمادگی‌های نیروهای مسلح ما به مراتب بیش از آغاز جنگ رمضان است» او همچنین تصریح کرد: «همه جهان می‌دانند طرف پیروز میدان، ملت ایران و جبهه مقاومت است.»

◀ سعید لیلاز، تحلیلگر سیاسی، با اشاره به ابعاد جنگ اخیر گفت: «در این جنگ با دو ارتش یا دو کشور مواجه نبودیم، بلکه ۷۲ کشور به شکل‌های مختلف در آن حضور داشتند.» وی درباره موضع آلمان افزود: «نقل شده است که آمریکا از آلمان خواسته بود یک کشتی به منطقه اعزام کند، اما صدراعظم آلمان در پاسخ گفته بود با وجود این حجم از تجهیزات و کشتی‌هایی که آمریکا به منطقه فرستاده و به نتیجه نرسیده، اعزام یک یا دو شناور دیگر تأثیر تعیین‌کننده‌ای نخواهد داشت.» لیلاز افزود بریتانیا، فرانسه و آلمان از جمله کشورهایی بودند که در این جنگ حضور داشتند.

◀ محمد صالح جوکار، رئیس کمیسیون شوراهاى مجلس، با تأکید بر نقش مردم در شکست دشمن گفت: «شکست دشمن در جنگ‌های تحمیلی به ایران با ایستادگی ملت و اقتدار نیروهای مسلح به دست آمده است.» وی با اشاره به حضور مردم در خیابان‌ها افزود: «حضور مردم باعث می‌شود ایران پر قدرت به فعالیت خود ادامه دهد و این حضور پشتوانه‌ای برای رزمندگان است.» جوکار تصریح کرد: «دشمن از طراحی آشوب‌ها و اغتشاشات خیابانی برای تضعیف نظام و مردم بهره گرفت اما ایستادگی ملت و اقتدار نیروهای مسلح، یکی پس از دیگری این سناریوها را خنثی کرد.» او این حضور را از مهم‌ترین مؤلفه‌های قدرت نرم ایران خواند.